

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 34798**Nom:** Fonaments de les comunicacions**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1402 - Grau en Enginyeria Electrònica de Telecomunicació	Escola Tècnica Superior d'Enginyeria	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1402 - Grau en Enginyeria Electrònica de Telecomunicació	Señales, sistemas y servicios de Telecomunicación	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

TORRES PAIS JOSE GABRIEL

GARCIA OLCINA RAIMUNDO

MARTOS TORRES JULIO

RESUM

L'assignatura Fonaments de les Comunicacions és una assignatura obligatòria de caràcter quadrimestral que s'impartirà en el quart quadrimestre de la titulació de Grau en Enginyeria Electrònica de Telecomunicació constant d'un total de 4 crèdits d'aula (teoria i problemes) i 2 crèdits de laboratori. Amb aquesta assignatura es pretén que l'alumne conegui les bases de les comunicacions electròniques per al seu posterior ús en el camp de les telecomunicacions.

L'assignatura té un caràcter mixt teòric-experimental, de manera que als continguts teòrics s'hi afegeixen els de caràcter pràctic, tant de resolució de qüestions numèriques com la realització de treballs de laboratori en què s'exercitaran els conceptes i tècniques estudiades, familiaritzant l'alumne amb l'entorn material i humà de treball en el laboratori. Per això s'utilitzen diferents equips de mesura i d'entrenament, que permeten la familiarització amb l'electrònica de comunicacions.

La finalitat d'aquesta assignatura consisteix a descriure els fonaments i les tècniques bàsiques emprades en la transmissió de senyals d'aplicació en comunicacions. A més, s'exposen circuits bàsics en què es mostra el procés d'implementació d'aquestes tècniques, així com diverses aplicacions d'ús comú en comunicacions.

Els continguts de l'assignatura són:

Bloc temàtic I. Introducció i conceptes bàsics. Senyals.

- Consideracions generals sobre els sistemes de comunicació.
- Representació de senyals en el domini de la freqüència.

Bloc temàtic II. Modulació de senyals analògiques.

- Modulació lineal.
- Modulació angular.

Bloc temàtic III. Modulació de senyals digitals.

- Modulació digital.
- Modulació de polsos.

/b>

- Modulació digital.
- Modulació de polsos.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver cursat les matèries de:

- Matemàtiques
- Física
- Circuits i components electrònics i fotònics

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1402 - Grau en Enginyeria Electrònica de Telecomunicació

G3 - Coneixement de matèries bàsiques i tecnologies que el capacite per a l'aprenentatge de nous mètodes i tecnologies, així com que el dote d'una gran versatilitat per adaptar-se a noves situacions.

G4 - Capacitat per resoldre problemes amb iniciativa, presa de decisions, creativitat, i de comunicar i transmetre coneixements, habilitats i destreses, comprenent la responsabilitat ètica i professional de l'activitat de l'enginyer tècnic de telecomunicació.

G5 - Coneixements per a la realització de mesures, càlculs, valoracions, taxacions, peritatges, estudis, informes, planificació de tasques i altres treballs anàlegs en el seu àmbit específic de la telecomunicació.

G6 - Facilitat per al maneig d'especificacions, reglaments i normes de compliment obligat.

R15 - Coneixement de la normativa i la regulació de les telecomunicacions en els àmbits nacional, europeu i internacional.

R1 - Capacitat per aprendre de manera autònoma nous coneixements i tècniques adequats per a la concepció, el desenvolupament o l'explotació de sistemes i serveis de telecomunicació.

R4 - Capacitat d'analitzar i especificar els paràmetres fonamentals d'un sistema de comunicacions.

R5 - Capacitat per avaluar els avantatges i els inconvenients de distintes alternatives tecnològiques de desplegament o implementació de sistemes de comunicacions, des del punt de vista de l'espai del senyal, les pertorbacions i el soroll i els sistemes de modulació analògica i digital.

R8 - Capacitat per comprendre els mecanismes de propagació i transmissió d'ones electromagnètiques i acústiques, i els seus corresponents dispositius emissors i receptors.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. CONCEPTOS GENERALES ACERCA DE LOS SISTEMAS DE COMUNICACIÓN

- 1.1. Antecedents històrics.
- 1.2. Elements que componen un sistema de comunicació.
- 1.3. Tractament del senyal per a la transmissió: concepte de modulació.
- 1.4. Transmissió de senyals: mitjans guiats i no guiats.
- 1.5. Exemple d'un sistema de telecomunicació: el receptor superheterodí.
- 1.6. L'espectre electromagnètic.
- 1.7. Butlletí de problemes.

2. REPRESENTACIÓN DE SEÑALES EN EL DOMINIO DE LA FRECUENCIA

- 2.1. Anàlisi temporal i freqüencial de senyals.
- 2.2. Descripció de senyals per sèries de Fourier.
 - 2.2.1. Determinació de coeficients.
 - 2.2.2. Teorema de Parseval.
- 2.3. Descripció de senyals per transformades de Fourier.
 - 2.3.1. Teorema de Rayleigh.
- 2.4. Propietats de la transformada de Fourier.
- 2.5. Butlletí de problemes.

3. MODULACIÓN LINEAL

- 3.1. Fonaments de la modulació lineal.
 - 3.1.1. AM. Índex de modulació. Definició i formes de determinació.
 - 3.1.2. Espectre, potència i ample de banda.
 - 3.1.3. DBL, BLU. Espectre, potència i ample de banda.
 - 3.1.4. Anàlisi d'un subsistema per a la generació d'un senyal AM.
- 3.2. Anàlisi d'un subsistema per a la generació de senyals AM.
- 3.3. Demodulació AM: el detector d'envolupant.
- 3.4. Butlletí de problemes.

- 4.1. Fonaments de la modulació angular.
- 4.2. Modulació en freqüència FM.
 - 4.2.1. Anàlisi espectral de FM. Casos particulars.
 - 4.2.2. Comparativa entre modulació lineal i angular.

4. MODULACIÓN ANGULAR

- 4.1. Fonaments de la modulació angular.
- 4.2. Modulació en freqüència FM.
- 4.2.3. Tècniques bàsiques per a la modulació i demodulació FM.
- 4.2.4. Modulació FM mitjançant VCO. Altres tècniques de modulació FM.
- 4.3. Bucles d'enganxament de fase. PLLs.
- 4.3.1. Model lineal del PLL.
- 4.3.2. Aplicacions en comunicacions.
- 4.4. Butlletí de problemes.

5. MODULACIÓ DIGITAL

- 5.1. Modulacions digitals bàsiques ASK, FSK i BPSK. Espectres.
- 5.2. Modulacions M-àries. Constel·lacions.
- 5.2.1. Modulació QPSK i 8-PSK.
- 5.2.2. Modulació QAM.
- 5.3. Eficiència de les modulacions digitals. Comparativa.
- 5.4. Aplicacions actuals de la modulacions digitals.
- 5.5. Butlletí de problemes.

6. MODULACIÓ DE POLSOS

- 6.1. Fonaments de la modulació per polsos. El teorema del mostreig de Nyquist.
- 6.2. Codificacions PAM, PWM i PPM.
- 6.3. Modulació per polsos codificats: PCM. Altres modulacions de polsos.
- 6.4. Tècnica TDM davant FDM. Comparativa.
- 6.5. Butlletí de problemes.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	10,00
Laboratori	20,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	10,00
Preparació de classes	45,00

Preparació d'activitats d'avaluació	12,00
Resolució de casos pràctics	8,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura al voltant de quatre eixos: les sessions de teoria i problemes, les tutories, la presentació de proves d'avaluació contínua i la presentació de documentació tècnica amb les proves realitzades en les pràctiques.

Aprentatge en grup amb el professor (G3, G4, G5, G6, R4, R5, R15)

En les sessions de teoria i problemes s'utilitzarà el model de lliçó magistral. En les sessions teòriques el professor exposarà els continguts fonamentals de l'assignatura utilitzant-hi els mitjans audiovisuals al seu abast (presentacions, transparències, pissarra). En les sessions de problemes, el professor explicarà una sèrie de problemes-tipus, gràcies als quals l'alumne aprendrà a identificar els elements essencials del plantejament i la resolució dels problemes. S'utilitzarà també el mètode participatiu per a les sessions de problemes, en les quals es pretén primar la comunicació entre els estudiants i estudiants / professor. Per a això, prèviament el professor indicarà quin dia es dedicarà a la resolució de problemes i quins problemes es pretenen resoldre, perquè així l'alumne pugui assistir a aquestes classes amb el plantejament dels problemes, encara que la seva resolució es completarà a classe formant grups de quatre o cinc alumnes que després hauran de sortir a la pissarra a explicar el problema i resoldre els dubtes que tinguin la resta de companys.

Tutories (G3, G4, G5, G6, R1, R4, R5, R15)

Els alumnes disposaran d'un horari de tutories té com a finalitat la de resoldre problemes, dubtes, orientació en treballs, etc. L'horari d'aquestes tutories s'indicarà a l'inici del curs acadèmic. A més tindran l'oportunitat d'aclarir alguns dubtes mitjançant correu electrònic o fòrums de discussió mitjançant l'ús de l'eina "Aula Virtual", que proporciona la Universitat de València.

Estudi individual (G4, G6, R1)

De forma voluntària l'alumne podrà lliurar la resolució d'una sèrie de proves d'autoavaluació, en total disposarà de 7 proves d'avaluació contínua (PAC, una per lliçó). Aquestes proves autoavaluadors i de caràcter voluntari han de ser resoltes exclusivament pels alumnes sense cap ajuda del professor.

El treball en grup amb els companys (G3, G4, G5, R1, R15)

Els grups de pràctiques estaran formats com a màxim per dues persones, les quals s'han d'organitzar per realitzar el disseny, muntatge i les proves experimentals. Cada pràctica estarà constituïda per dues parts ben diferenciades les dues amb una durada estimada de 2 hores. La primera part és de caràcter teòric i la seva resolució és obligada per poder realitzar la segona part de caràcter exclusivament experimental.

Materials docents disponibles (G3, G4, G5, G6, R1, R4, R5, R15)

Per poder dur a bon terme la metodologia docent descrita l'alumne disposa a l'Aula Virtual, des de l'inici del curs acadèmic, dels següents documents:

- **Guia docent**, ofereix els elements informatius suficients per determinar què és el que es pretén que aprengui l'alumne, com es farà, sota quines condicions i com serà avaluat.
- **Transparències** de cada un dels temes del curs.
- **Butlletí de problemes** de cada lliçó.
- **El Guió de Pràctiques** amb la següent estructura:
 - o Objectius.
 - o Material.
 - o Coneixements previs.
 - o Fonaments teòrics.
 - o Activitats i procediment experimental.
- **Objectius**.

- o Material.
- o Coneixements previs.
- o Fonaments teòrics.
- o Activitats i procediment experimental.

AVALUACIÓ

En la 1a Convocatòria s'aplicarà el mètode d'avaluació contínua. Açò significa que, a més d'un examen final teòrico-pràctic, es valorarà també el treball de classe i el de laboratori de la manera següent:

1. Treball de l'alumne, fins a 1 punts, desglossats de la manera següent:

1.1. Participació en classe, contestacions a preguntes del professor i resolució d'exercicis/tests en classe (G3, G4, G5, G6, R4, R15).

1.2. Resolució de tasques lliurables que el professor demane realitzar i altres treballs voluntaris no presencials (G3, G4, G5, G6, R1, R15).

2. Avaluació contínua de laboratori, fins a 2 punts. Obtinguts per:

2.1. Al finalitzar cada projecte de pràctiques, el professor de laboratori realitzarà un test que determinarà la nota obtinguda en eixa pràctica.

2.2. La nota final de laboratori serà la mitjana de totes les qualificacions de les pràctiques. La no assistència a alguna de les sessions implica una qualificació de 0 en eixa pràctica (G4, G5, R4).

3. Examen final de l'assignatura, fins a 7 punts.

3.1. Examen teòrico-pràctic de tota la matèria (G3, G4, G5, G6, R4, R5).

Serà necessari obtenir almenys una qualificació de 4 sobre 10 en els apartats de laboratori i examen final per ser avaluada l'assignatura en 1ª convocatòria.

La nota final serà la suma dels tres apartats, s'haurà d'obtenir una qualificació mínima de 5 punts sobre el total de 10 punts per aprovar l'assignatura.

A la 2a convocatòria es realitzarà tant un examen final dels continguts teòrics i pràctics impartits a l'aula com un examen sobre el treball de laboratori.

Tots dos exàmens tindran el mateix pes que en la 1a Convocatòria i s'haurà d'obtenir una qualificació de 4 sobre 10 en els dos exàmens per poder ser avaluat.

La nota final vindrà donada, igual que en la 1ª convocatòria, per la suma dels tres apartats. S'haurà d'obtenir una qualificació mínima de 5 punts sobre el total de 10 punts per aprovar l'assignatura.

En cas de no presentar-se a l'examen final, la qualificació en la convocatòria corresponent serà de "No presentat".

En qualsevol cas, el sistema d'avaluació es regirà per l'establert en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a Graus i Màsters

(<https://webges.uv.es/uvTaeWeb/MuestraInformacionEdictoPublicoFrontAction.do?accion=inicio&idEdictoSeleccionado=5639>).

[ges.uv.es/uvTaeWeb/MuestraInformacionEdictoPublicoFrontAction.do?accion=inicio&idEdictoSeleccionado=5639](https://webges.uv.es/uvTaeWeb/MuestraInformacionEdictoPublicoFrontAction.do?accion=inicio&idEdictoSeleccionado=5639)).

BIBLIOGRAFIA

- Referencia b1: Sistemas de Comunicaciones Electrónicas. W. Tomasi. Prentice-Hall.
 - Referencia b2: Sistemas de Telecomunicación. C. Pérez y otros. Textos Universitarios de la Universidad de Cantabria.
 - Referencia b3: Fundamentos y Electrónica de las Comunicaciones. E. Sanchis, coord. Colección manuales nº 72, PUV.
-
- Referencia c1: Sistemas Electrónicos de Comunicaciones. Floyd. Pearson.
 - Referencia c2: Electronic Communications for Technicians. T. Wheeler. Prentice-Hall.